

Project "Natuurhulp" een pilot op de Noord Veluwe

Tekst: Annemiek Tubbing (Kennissplatform PDM), mede namens SGN en VOFF.

Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF), Stichting Groennetwerk en de Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming hebben in 2014 de handen ineengeslagen om elkaars kennis, kunde en mogelijkheden te versterken en daarmee de naleving van de groene regelgeving te bevorderen en de natuur te beschermen. Er zijn ongeveer 17.000 inventariserende veldwaarnemers in Nederland die aangesloten zijn bij particuliere gegevens verzamelende organisaties (georganiseerd in Soortenbescherming Nederland en de VOFF). Deze veldwaarnemers (allen vrijwilliger) beschikken over kennis van de soorten en zij lopen dagelijks in het veld. Zij horen en zien daarbij veel meer, mogelijk ook situaties die niet kloppen, waarbij mogelijk regelgeving wordt overtreden en schade aan de natuur wordt toegebracht. Feitelijk is dit vrijwilligerskorps is een bron van informatie voor de handhaving.

Gemeenschappelijk belang en verwachtingenmanagement

De extra ogen en oren van de veldwaarnemers komen toezichthouders en handhavers/BOA's heel goed te pas. Zeker nu vooral in het buitengebied de handhaving capaciteit afneemt. Dat betekent wel dat er iets georganiseerd moet worden. De natuurorganisaties en de (groene) handhavende instanties hebben een gemeenschappelijk belang, namelijk dat het goed gaat met de natuur in ons land.

Omvang van de pilot

Besloten is om gedurende een periode van 4 maanden (van eind januari tot 1 juni 2014) in een regio van de Stichting, te weten Noord-Veluwe – een gebied met 8 gemeenten - aan de slag te gaan. Er is een meldformulier opgesteld dat digitaal verzonden kon worden naar een speciaal emailadres en een stappenschema voor de te volgen procedure. Tijdens de startbijeenkomst is uitgelegd wat de bedoeling was en waar men op moet letten. De meldingen kunnen naast overtreding van de groene regelgeving (vooral Flora- en faunawet) ook betrekking hebben op overtredingen van grijze regelgeving (bijv. Ontgrondingenwet) of regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening (bijv. bestemmingsplannen). Aan de vrijwilligers is gevraagd 'verdachte situaties' te melden, omdat van hen niet verwacht mag worden dat ze weten wanneer een regel is overtreden.

Resultaten

Uiteindelijk zijn er in deze periode in totaal 27 meldingen van voornamelijk 3 vrijwilligers binnengekomen. Al de gemelde situaties zijn toegevoegd aan het digitale (BOAregistratie) systeem dat de BOA's van Stichting Groennetwerk gebruiken om al hun constatering te delen. De grote winst daarvan is dat op deze manier een beter inzicht ontstaat van de zaken die zich in het buitengebied aandienen. Bij een teruglopend aantal groene BOA's in het veld is dat een belangrijk gegeven. Immers, wanneer bij gebrek aan BOA's er ook geen mistanden meer worden geconstateerd en vastgesteld, roept dat ten onrechte een beeld op als of het met die druk op de natuur wel mee zal vallen. De aard van de constatering was divers. Het betrof dumpingen van afval, verstoringen van dassenburchten, illegale kap van bomen tot zelfs roofvogelvervolging aan toe. Een nuttige aanvulling op wat onze eigen BOA's tegenkomen in het veld.

Vervolg

SGN, VOFF, PDM en de vrijwilligers zijn van mening dat dat de resultaten van de pilot een vervolg rechtvaardigt. Uitbreiding van het gebied wordt vooralsnog niet overwogen. De gedachten gaan in eerste instantie uit naar een intensivering binnen hetzelfde gebied door inzet van meer vrijwilligers, want het moet wel uitvoerbaar blijven.

Bron: "Dier en Milieu", het verenigingsblad van de Vereniging Politie Dier en Milieu, februari 2015.